

รู้จัก “เพชรปากช่อง” และ “เนื้อทอง” กันสักนิด

น้อยหน้าลูกผสมพันธุ์ใหม่ของ มก. ลูกใหญ่ เนื้อมาก เมล็ดน้อย

ปี 2536 สถานีวิจัยปากช่อง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เริ่มโครงการวิจัยเรื่อง การปรับปรุงพันธุ์ไม้ผลสกุลน้อยหน้า (*Annona breeding*) เพื่อที่จะสร้างสายพันธุ์น้อยหน้าลูกผสม “อะติมัวย่า” ขึ้นมาใหม่ให้มีคุณภาพดีกว่าพันธุ์เดิม คือ ให้ได้ผลขนาด 250 - 400 กรัม เนื้อมาก เมล็ดน้อย ผลไม่แตกเมื่อแก่จัด ความหวานไม่น้อยกว่า 15 บริกซ์ และมีอายุหลังการเก็บเกี่ยวยาวนาน ซึ่งปัจจุบันสามารถคัดเลือกพันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะดีกว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ ตรงตามความต้องการ จำนวน 15 สายพันธุ์ และพันธุ์ดีที่สุดในประเทศไทยซึ่งได้ทำการ

เผยแพร่ให้กับเกษตรกรไปทดลองปลูกแล้วคือพันธุ์ “เพชรปากช่อง”

รศ.ฉลองชัย แบบประเสริฐ อาจารย์ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร และนายเรืองศักดิ์ กมขุนทด จากสถานีวิจัยปากช่อง สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เปิดเผยว่า “น้อยหน้าพันธุ์เพชรปากช่อง” เกิดจากการผสมระหว่างพันธุ์ (*Cherimoya* x หนึ่งครั้ง) x หนึ่งเขียว # 102 ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะของใบขนาดกลาง รูปหอก กว้าง 7.4 ซม. ยาว 14.9 ซม. สีเขียวเข้มเส้นใบเด่นเห็นชัด ทรงพุ่มโปร่งปานกลาง ดอกใหญ่สั้น กว้าง 0.9 ซม. ยาว 2.8 ซม. ผลใหญ่รูปหัวใจ เฉลี่ยกว้าง 9.0 ซม. ยาว 9.7 ซม. น้ำหนักผลเฉลี่ย 373.9 กรัม/ผล ผิวผลเรียบ มีร่องตาต้นคล้ายน้อยหน้าหนึ่ง ผลอ่อนสีเขียวเข้ม เมื่อแก่จัดสีเขียวอ่อนถึงขาวนวล เปลือกบางลอกเปลือกได้ ผลไม่แตกเมื่อแก่จัดหรือสุก เนื้อเหนียวแน่นคล้ายหน้าหน้าหนึ่งสีเขียว ปริมาณเนื้อ 73% เมล็ดสีน้ำตาลอ่อนเฉลี่ย 36 เมล็ด/ผล รสชาติหวานหอม ความหวาน 20 บริกซ์ อายุหลังเก็บเกี่ยวยาวนาน เฉลี่ย 4-9 วัน และเมื่อต้นมีอายุ 2 ปีหลังปลูกและตัดแต่งกิ่งแล้ว สามารถบังคับให้ออกดอกติดผลได้ตลอดทั้งปี การติดผลตกกระจายทั่วต้น ขนาดผลสม่ำเสมอ ผลผลิตโดยเฉลี่ย 2.2 กก./ต้น/ปี อายุ 3 ปี เฉลี่ย 4.4 กก./ต้น/ปี และอายุ 4 ปี เฉลี่ย 37.9 กก./ต้น/ปี”

“นอกจากพันธุ์เพชรปากช่องแล้ว ยังมีอีกหนึ่งพันธุ์ คือ “พันธุ์เนื้อทอง” เกิดจากการผสมระหว่างพันธุ์ (*Cherimoya* x หนึ่งเขียว) x หนึ่งเขียว # 31 เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะของใบขนาดใหญ่ รูปหอก กว้าง 9.8 ซม. ยาว 18.3 ซม. ใบสีเขียวออกเหลืองเส้นใบเด่นเห็นชัดทรงพุ่มโปร่ง ดอกใหญ่สั้น กว้าง 0.8 ซม. ยาว 2.9 ซม. ผลใหญ่

รูปหัวใจเฉลี่ย กว้าง 8.8 ซม. ยาว 9.9 ซม. น้ำหนักผลเฉลี่ย 489 กรัม/ผล ผิวผลเรียบไม่มีร่องตา ผลอ่อนสีเขียว

อ่อน เมื่อแก่จัดสีเขียวจนถึงเหลืองอ่อน เปลือกหนา มีส่วนของเมล็ดทรายอยู่ระหว่างเปลือกด้านในกับเนื้อ เนื้อสามารถแยกออกเป็นพูได้ไม่ติดกัน ปริมาณเนื้อ 64% ผลไม่แตกเมื่อแก่จัดหรือสุก เมล็ดสีดำเฉลี่ย 42 เมล็ด/ผล รสชาติหวานหอม ความหวาน 20 บริกซ์ อายุหลังเก็บเกี่ยวยาวนาน เฉลี่ย 4.5 วัน เมื่อต้นมีอายุ 2 ปี หลังปลูกและตัดแต่งกิ่งแล้ว สามารถบังคับให้ออกดอกติดผลได้ตลอดทั้งปี

การติดผลกระจายทั่วต้น ขนาดผลสม่ำเสมอผลผลิตโดยเฉลี่ย 1.8 กก./ต้น/ปี อายุ 3 ปี เฉลี่ย 2.14 กก./ต้น/ปี และอายุ 4 ปี เฉลี่ย 18.62 กก./ต้น/ปี”

รศ.ฉลองชัย ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “น้อยหน่าสามารถปลูกได้ในดินเกือบทุกชนิด ตั้งแต่ดินเหนียวจัด จนถึงดินทรายหรือดินลูกรัง แต่ชอบที่สุดคือดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำได้ดี หรือมีค่า pH 5.5 - 7.5 ส่วนอากาศที่เหมาะสมคืออากาศร้อน-แห้ง แต่จะไม่ค่อยชอบอากาศหนาวจัดหรือฝนตกชุกมากเกินไป เนื่องจากน้อยหน่าต้องการความแห้งแล้งพอสมควรเพื่อการสะสมอาหารและทิ้งใบ เมื่อทิ้งใบแล้วจะแตกกิ่งใหม่พร้อมกับมีดอกออกมาด้วย โดยธรรมชาติใบจะร่วงตั้งแต่เดือนธันวาคม-มกราคม แล้วแตกกิ่งใหม่พร้อมดอกในเดือนกุมภาพันธ์ เก็บผลได้ในราวปลายเดือนมิถุนายน-กันยายน ของทุกปี เกษตรกรมีความพึงพอใจกับผลผลิตเป็นอย่างมากเพราะสามารถขายได้ราคาประมาณกิโลกรัมละ 50 - 70 บาท ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง และนอกจากจะจำหน่ายผลผลิตได้แล้วยังสามารถขยายพันธุ์เพาะต้นกล้าออกขายได้อีก”

“สำหรับการดูแลรักษาและให้น้ำ ต้องกระะยะปลูกให้ห่างกันโดยประมาณ ใส่ปุ๋ยคอกที่สลายตัวแล้วประมาณครึ่งบุงกี เอาหน้าดินลงคลุกกับปุ๋ยในหลุม แล้วปลูกต้นกล้าลงไปให้ต้นตั้งตรงกลบดินคั้นให้แน่น ใช้เศษหญ้าแห้ง ฟางแห้ง หรือแกลบคลุมหน้าดินรอบ ๆ โคนต้น ควรปลูกในช่วงฤดูฝนเพื่อให้ต้นกล้าตั้งตัวได้เร็ว

ขึ้น และช่วงหลังปลูกถึง 1 ปี ในหน้าแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ควรให้น้ำช่วยพอมีอายุเกิน 1 ปี ต้นจะสามารถช่วยตัวเองได้และเริ่มติดผลในปีที่ 2 วิธีการให้น้ำอาจใช้วิธีการให้แบบร่องใช้สายยางปล่อยรดบริเวณโคนต้นให้แบบฝนเทียมหรือแบบน้ำหยดก็ได้”

รศ.ฉลองชัยได้แนะนำว่า “การดูแลให้ได้ผลผลิตน้อยหน่าที่สมบูรณ์ ต้องทำการตัดแต่งกิ่ง เมื่อติดผล ให้ตัดแต่งผลที่รูปร่างบิดเบี้ยวออกให้เหลือแต่ผลรูปทรงที่ดีไว้ นอกจากนี้ต้องป้องกันโรคและแมลง เช่น หนอนผีเสื้อ แมลงวันผลไม้หรือแมลงวันทอง และเพลี้ยต่าง ๆ โดยใช้ถุงใยสังเคราะห์หรือถุงผ้าซึ่งหาซื้อได้ตามร้านขายของเคมีเกษตรทั่วไป

ห่อหุ้มผลน้อยหน้าเมื่อมีขนาดเท่าลูกมะนาว หรืออาจใช้แรงงานคน เครื่องจักรกล หรือสารเคมีฉีดพ่นเพื่อการดูแลรักษาได้”

เกษตรกรและผู้บริโภคที่ต้องการปลูกน้อยหน้าลูกผสมพันธุ์ใหม่ของ มก. ทั้ง “เพชรปากช่อง” และ “เนื้อทอง” ที่มีความพิเศษตรงที่ให้ผลใหญ่ เนื้อมาก แต่เมล็ดน้อย สามารถขอรับคำแนะนำได้ที่ สถานีวิจัยปากช่อง สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์ฯ โทร.(044) 311-796 หรือที่ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มก.โทร.0-2579-0308